

han ogsaa bemærkede, gaaet igjennem i Sagen angaaende Gaardmands-Høveriets Afløsning, og jeg anseer det derfor ogsaa for temmelig rimeligt, at nærværende Vædringsforslag vil gaae igjennem her i Salen, og det er for mig temmelig klart, at de Ord, som maatte udtales derimod, ikke ville finde synderlig Anklang her i Salen. Iffedestomindre maa jeg, ligesom jeg ansaae det for min Pligt at stemme mod det Vædringsforslag, som i samme Retning var fremsat i Sagen om Gaardmands-Høveriets Afløsning, ogsaa ansee det for min Pligt at udtale mig imod nærværende Vædringsforslag, idet jeg anseer den Maade, hvorpaa Sagen efter dette skulde ordnes, for ikke ganske at stemme med Retfærdighed og Billighed. Det forekommer mig nemlig at være stridende mod Retfærdighed og Billighed, at den Arbeidsberettigede eller den Eier, som maaskee i en Række af Aar — maaskee i mange Aar, maaskee i saa — har estergivet sine Huusleiere, sine Huusmænd enten det hele eller en Deel af det Antal Hovdage, som de vare forpligtede til at forrette til ham, skulde, i Tilfælde af at Huusmands-Høveriet afløstes, tabe Godtgjørelse for det Arbeide, han har estergivet og som det maaskee kunde være hans Hensigt atter at fordrø, naar Conjuncturerne forandredes. Han kunde jo nemlig have estergivet det af Hensyn til høie Kornpriser osv., og det kunde jo være hans Hensigt, naar disse Conjuncturer forandredes, atter at fordrø dette Arbeide. Men det er jo ogsaa muligt, at det ikke har været de ærede Vædringsforslagsstilleres Hensigt, at dette Tilfælde skulde indbefattes under deres Vædringsforslag. Det har mulig været deres Hensigt, at, naar en Hovddag blot er bleven ydet en eneste Gang efter den Tid, da den er betinget, der da skal gives Erstatning for denne Dag. Thi naar man vil læse Ordene, som de staae i Vædringsforslaget, saa staaer der ligestrem, at for en ydet Hovddag skal der gives Erstatning ogsaa naar den kun er ydet een Gang. Om det end er 20 Aar tilbage i Tiden og den kun er ydet een Gang, saa er den dog ydet. Men dette er dog muligt heller ikke Vædringsforslagets ærede Stilleres Hensigt. Det er muligt deres Hensigt, i det Mindste antager jeg

det, at det kun er for de Dage, der ikke i et enkelt Aar have været ydede, hvorfor der skal gives Erstatning; men dette er efter Ordene ikke udtrykt i Vædringsforslaget; hvorledes jeg end derfor læser Ordene, bliver det aldeles ubestemt. Med Hensyn til Ordene i Forslaget maa jeg ogsaa tillade mig at bemærke, at det forekommer mig mindre adæqvart at sige, at den Arbeidsberettigede har kunnet have Nytte af det Arbeide, der er ydet; det maatte da hedde, at han har haft Nytte af det Arbeide, der er ydet; det kommer nemlig til at staae paa den første Linie, naar det skal sættes i Forbindelse med Lovudkastet. Det turde maaskee være mig tilladt, som en personlig Bemærkning, at yttre, at jeg for mit Vedkommende aldeles ikke er i Besiddelse af noget Pligtarbeide, som præsteres af Huusmænd til min Eiendom.

P. Jørgensen: I det jeg reiser mig for at understøtte det stillede Vædringsforslag, finder jeg det meget mere nødvendigt, at det gaaer igjennem her, end ved Gaardmands-Høveriet, skjøndt det ogsaa der var nødvendigt. Jeg har nemlig allerede udtalt mig temmelig droit i denne Sag, da jeg reiste Huusmands-sagen i Stænderne 1842. Dersom Huusmændene skulde forrette alt det dem paalagte Arbeide, saa vilde de ikke kunne blive færdige dermed, hverken Dag eller Nat, ja ikke om de vilde tage Helligdagene med; deres Tid kan aldeles ikke forslaae dertil, hvorledes de saa end ville bære sig ad, saa at jeg vilde ansee det for meget uheldigt, hvis de skulde rette sig efter de indgaaede Contracter. Jeg har ved Leilighed spurgt vedkommende Godseiere: „hvorfor er alt det Arbeide paalagt?“ „Det er jo lige meget, vi forlange det jo aldrig, det gjør ikke Noget.“ „Ja, men hvorfor staaer det der da?“ „Jo, for det seer saa godt ud i Fordebogen og kan give Anledning til, at vi kunne ved Leilighed bedre sælge Godset eller faae større Prioriteter i Godset.“ Paa den anden Side antager jeg, at der ikke skal tages Hensyn paa det Arbeide, som er estergivet i Krigens Tid. Men skulde Væderlaget indrettes efter, hvad de indgaaede Contracter indeholde, saa vilde Huusmændene ved denne Lei-